

Posudek vedoucího bakalářské práce na téma:

Rytmus v kresbě

autor: Pavlína Martínková
studijní program: Specializace v pedagogice
studijní obor: Český jazyk – Výtvarná výchova
vedoucí práce: MgA. Jan Pfeiffer
oponent: Doc.ak.mal. Ivan Špírk

Teoretická část

V úvodu práce autorka vysvětluje pojmy kresba a rytmus. Popisuje historii a základní informace o kresbě, v podkapitole "Historie kresby" zmiňuje jednotlivé epochy, jejich pojetí a užívání kresby. Ocenil bych pokud by jednotlivá představení byla o něco podrobnější. V další části práce "Netradiční pojetí kresby, kresebné modifikace" autorka hojně a vhodně používá citaci z knihy "Postkonceptuální přesahy v české kresbě". V kapitole "Rytmus" autorka představuje původ termínu a v podkapitole "Rytmus kolem nás" zajímavě naznačuje hlavní nosnou myšlenku práce: všudy přítomnost rytmu v každodenních úkonech a intervalech. Podkapitola "Tetování" vyznívá v celkové návaznosti textu poněkud nezačleněně. Pokud by byla více obsáhlejší, prohloubila by se více její návaznost s předchozí kapitolou "Ornament". Pozitivně hodnotím vybrané výtvarné umělce z druhé poloviny 20.století. Způsob, jakým u nich autorka představuje různá pojetí rytmu a zvuku, je jasný a srozumitelný. V závěru teoretické části se autorka zabývá psychologickým dopadem rytmu ve vizuálním umění na člověka. Celkově tedy hodnotím teoretickou část jako velmi zdařilou po textové i citační stránce. Rozsáhlejší a hlubší popis by umožnil ještě o něco důkladnější pohled do popisovaného tématu.

Didaktická část

Autorka vypracovala výtvarnou řadu, kterou zaměřila na rytmus a kresbu. Některé z připravených úkolů vychází z autorčiny vlastní výtvarné práce a zážitku tvůrčí zkušenosti. Oceňuji podkapitolu nazvanou "Než začne hodina", ve které jsou přehledně definovány základní postupy strukturované přípravy pedagoga: možnosti, schopnosti, priority a hledání té správné motivace žáků. Části výtvarné řady, jež autorka nazvala „Každodennost a Zvuk rytmu“, jsou přehledně rozepsány z důrazem na střídání individuální a kolektivní tvorby a mezi předmětové vztahy. Na závěr této části práce autorka přidává artefietický pojetí úkol pracující s rytmem, prožitkem a kresebným záznamem, který také jak sama píše "je možno využít během hodin výtvarné výchovy". Didaktickou část práce autorka pojala důsledně, a je tak patrné, že užívaných postupů si je vědoma.

Praktická část

V praktické části se autorka rozhodla zrealizovat projekt, který zachytí rytmus pomocí kresby. V úvodu této části autorka přesvědčivě charakterizuje několik vybraných současných umělců, kteří ovlivnili a inspirovali její vlastní tvorbu. Formou i koncepčně nejvíce blízké paralely nacházím v uváděném díle Jany Babincové "Black Drum Beats / White Violin Waves" z roku 2013. Obě autorky se věnují vztahu mezi bicími, bicí soupravou a nástěnnému vizuálnímu záznamu. Jako zajímavé vnímám využití rozdělení procesu tvorby pomocí bodů psychologa Jiřího Kulky, tak jsou nazvány i jednotlivé podkapitoly: Zdroj, příprava, projekce a konečná reflexe a sebereflexe. Celý proces rozhodování, přípravných nákresů, realizace akce jsou podrobně uvedeny a rozepsány. Autorka tedy připravila a zdokumentovala krátkou hudební, výtvarnou performanci. Ve spolupráci s bubníkem vytvořili kompozici, rytmický úsek, při kterém autorka velice přesně "tady a ted" reaguje na změny a pauzy bubnovaného rytmu a zakresluje je na stěnu prázdné místnosti v neobydlené vile z třicátých let 20 století. Jako zdařilé vnímám provedení video dokumentace, kterou autorka několikrát přetáčela a dala tím tak důraz na kvalitu zazáznamu a obrazu. Jako pozitivní vnímám fakt, že si autorka médium video záznamu vybrala vědomě, proto aby bylo zřejmé, na jaký konkrétní zvuk rytmu reaguje. Atmosféra video záznamu je posílena zmiňovanou prázdnotou pokoje, rozsvíceným výstavním lustrem, parketami a dvěma aktéry v černém. Do budoucí tvorby bych autorce doporučil více využít fyzické možnosti a limity při tvorbě, tím se procesová kresba může stát ještě více živoucí a pravdivou. Autorce tedy přeji, aby jí nadále provázel neutuchající zájem o vnímání rytmu v každodennosti a aby jí byl inspirací jak v autorské tak i v pedagogické práci.

Práci doporučuji k obhajobě